

Віднині й довіку. Віднині й довіку

КУПИТИ

Мати і хрещений батько Луни спеціалізуються на організації весіль уже багато років, тому дівчина виросла в оточенні кохання та розмов про вічність. Однак коли трагедія забирає в неї Ітана, перше справжнє кохання, Луна більше не чекає на своє «віднині й довіку». Її цинічні погляди на любов спантеличують нового знайомого Амброуза, якого мати дівчини найняла на літо в агенцію. Хлопець має намір повернути Луні віру в кохання, але у свій дивний спосіб. Вдасться це Амброузу чи дівчина назавжди залишиться із власними переконаннями?

ВІД АВТОРКИ БЕСТСЕЛЕРІВ ЗА ВЕРСІЄЮ NEW YORK TIMES

“Кохання вимірюють
вагомістю окремих
моментів”.

САРА ДЕССЕН

Відшлюб й довіку

Сара Дессен

ВІДНИНІ Й ДОВІКУ

Серія «Young adult. Сучасна проза».

Це видання опубліковано за домовленістю з Viking Children's Books, дочірнім підприємством Penguin Young Readers Group, підрозділом Penguin Random House LLC.

Оригінальна назва: ONCE AND FOR ALL.

Усі права застережено, зокрема право на відтворення повністю або частинами в будь-якому вигляді.

Мати і хрещений батько Луни спеціалізуються на організації весіль уже багато років, тому дівчина виросла в оточенні кохання та розмов про вічність. Однак коли трагедія забирає в неї Ітана, перше справжнє кохання, Луна більше не чекає на своє «віднині й довіку». Її цинічні погляди на любов спантеличують нового знайомого Амброуза, якого мати дівчини найняла на літо в агенцію. Хлопець має намір повернути Луні віру в кохання, але у свій дивний спосіб. Вдасться це Амброузу чи дівчина назавжди залишиться із власними переконаннями?

Видання призначене для дітей старшого шкільного віку та дорослих.

Copyright © 2017 by Sarah Dessen

© Малюга Д. М., переклад, 2024

© Романова О. О., обкладинка, 2024

© Пазиняк М. І., леттерінг, 2024

© ТОВ Видавництво «Ранок», 2024

Розділ 1

Ну, це було вперше.

— Деборо! — гукнула я, тихенько, але наполегливо стукаючи у двері, аби продемонструвати нагальність. — Це Луна. Я можу тобі чимось допомогти?

Це було перше правило моєї мами, коли потрапляєш у таку ситуацію, — не проєктуй проблеми. Себто не запитуй, чи щось сталося, якщо тільки не впевнена, що так і є. А я от такої певності не мала. Втім, наречена замкнулася у передпокої церкви за п'ять хвилин *опісля* запланованого початку церемонії, що теж не віщувало нічого доброго.

Із протилежного боку дверей почувся рух. Потім шморгання носом. Я знову шкодувала, що на моєму місці не опинився Вільям, мамин діловий партнер, а також призначений від компанії заклинач наречених. Але він залагоджував інший конфлікт, пов'язаний із мамою нареченого. Вона невдоволена тим, що мусить виходити після матері нареченої, хоч усім відомо, що саме таким є звичай. Та якщо попрацювати у весільному бізнесі достатньо довго, то починаєш помічати, що потенційно будь-що може стати проблемою, починаючи від щасливої пари і закінчуючи серветками. Ніколи не знаєш напевне.

Я прочистила горло і сказала:

— Деборо! Може, принести тобі води?

Це не можна назвати способом владнати проблему, проте вода ніколи не зашкодить — іще одне мамине переконання. Замість відповіді я почула, як клацнув замок, і двері, скрегочучи, прочинилися. Я озирнулася на сходи позаду себе, молячись, щоб ними піднімався Вільям. Але ні. Я досі була сама. Тому вдихнула, взяла пляшечку, яку приховала з собою раніше, і зайшла всередину. Вода вирішує все.

Наша клієнтка Дебора Белл (а незабаром — Вашингтон, якщо все пройде вдало), красива темношкіра дівчина із зібраним у пучок волоссям, сиділа на підлозі маленької кімнатки, а її пишна білосніжна сукня розстелилась довкола неї. Вбрання коштувало п'ять тисяч доларів, і мені це відомо тому, що Дебора не могла припинити

вихвалитися цим фактом упродовж останніх десяти місяців планування сьогоднішнього дня. Намагаючись про це не думати, я швидко, але не зашвидко, підійшла до дівчини. («Ніколи не бігай на весіллях, хіба що хтось буквально потрапив у небезпеку», — прозвучав мамин голос у моїй голові.) Та коли я відкоркувала воду, то усвідомила, що Дебора плаче.

— Ой, не треба. — Я обережно присіла, відхиляючи вбік коліна та сподіваючись, що моя поза достатньо професійна. Потім витягла тоненьку упаковку серветок із кишені. — У тебе такий гарний макіяж. Нехай він таким і залишиться, добре?

Дебора, в якої вже відпала одна штучна вія, — на весіллях без брехні не обійтись, — спантеличено закліпала очима й випустила новий потік сліз уже вкритим чорними смугами обличчям.

— Можна тебе дещо запитати?

«Ні», — подумала я. Тепер ми відставали на дев'ять хвилин. Але вголос відповіла:

— Звісно.

Дебора здригнулась, вдихаючи повітря, як буває, коли довго і сильно плачеш.

— А ти... — вона затихла, відчуючи новий приплив сліз, який викотився, підхопивши з собою ще одну вію. — Ти віриш, що справжнє кохання може тривати цілу вічність?

Тепер хтось піднімався сходами. Але, зважаючи на звук, — великі незграбні кроки в супроводі чутного пихтіння і крехтіння, — це точно не Вільям.

— Справжнє кохання?

— Так. — Вона потяглась рукою («Боже, ні!» — подумала я, та було запізно її спиняти) і потерла очі, розмазуючи підводку аж до самої скроні. Кроки позаду нас стали гучнішими, а отже, кому б вони не належали, ця людина скоро опиниться тут. Тим часом Дебора далі витріщалася на мене благальними очима, немов усе, що станеться далі, цілком залежить від моєї відповіді. — Віриш?

Я знала, що вона очікувала від мене «так» або «ні», стислу і конкретну відповідь. І з будь-яким іншим запитанням я, найімовірніше, навіть не вагалася б. Але натомість просто сиділа мовчки, намагаючись описати картинку у своїй голові — хлопець у

святковій білій сорочці на темному пляжі, який, сміючись, простягав мені руку — будь-якими можливими словами.

— Деборо Рейчелл Белл! — почувся гучний голос позаду нас. За мить з'явився її батько, преподобний Елайджа Белл, який одразу заповнив собою весь вільний простір у дверях. На ньому був тісний костюм, комір сорочки вже розстебнутий, і він тримав у руках хустинку, яку миттю притиснув до свого спітнілого чола. — Що це ти тут робиш? На тебе всі чекають унизу!

— Вибач, татусю, — заявила Дебора, і тоді я нарешті побачила Вільяма, який піднімався сходами. Втім, величезна фігура преподобного швидко загородила мені весь вид. — Я просто злякалася.

— Ну, тоді опануй себе, — сказав преподобний, заходячи в кімнату. Явно знесилений подоланням сходів, він перевів подих і тільки тоді знову заговорив: — Я витратив на це весілля тридцять тисяч важко зароблених доларів, яких мені ніхто не поверне. Якщо ти зараз не вийдеш до вітваря, то я сам вийду заміж за Лукаса.

Почувши ці слова, Дебора знову розридалася. Я простягла руку і безпорадно погладила дівчину по плечу. Тим часом Вільям нарешті зумів прослизнути повз преподобного і наблизився до нас. Як завжди, спокійний, він навіть не глянув на мене, а відразу нагнувся до нареченої і прошепотів їй щось на вухо. Дівчина так само тихо відповіла, Вільям тим часом повільно водив рукою по її спині, як іноді роблять батьки, намагаючись заспокоїти метушливу дитину.

Я не чула їхніх слів, тільки гучне дихання преподобного. На сходах знову пролунали кроки, які належали, мабуть, друзкам нареченої, дружбі та іншим охочим попідглядати. Здавалося, всі хотіли бути в курсі подій. Колись я це розуміла, але тепер уже ні.

Хтозна, що сказав їй Вільям, але на обличчі Дебори з'явилася усмішка, хоч і невпевнена. Але цього було достатньо. Вона дозволила Вільямові взяти себе за лікті й допомогти їй встати. Поки дівчина розглядала свою пом'яту сукню і намагалася розгладити складки, мій колега визирнув у коридор і покликав когось на сходах. За мить до нас підійшла візажистка із цілим кейсом косметики.

— Добре, дамо Деборі декілька секунд, щоб поправити макіяж, — оголосив Вільям, коли, звісно ж, одна з дружок, а за нею й інша

просунули голови у дверний отвір. — Преподобний, чи не могли б ви попросити всіх зайняти свої місця? Ми спустимося за дві хвилини.

— Сподіваюся, що так і буде, — промовив преподобний і попрямував повз Вільяма до дверей, розігнавши дружок, які тільки встигли мигнути своїми лавандовими сукнями. — Бо я більше не піднімуся цими сходами.

— Ми будемо за дверима, — відказав Вільям Деборі, а потім жестом вказав мені йти за ним.

Я так і зробила, зачинивши за нами двері.

— Вибач, — одразу проказала. — Я не дуже вмію заспокоювати людей.

— Ти все робила добре, — відповів мені Вільям і витягнув телефон. Я точно знала, навіть не придивляючись до екрана, що він писав мамі, використовуючи свою кодову мову, яка забезпечувала швидкість та конфіденційність. За мить почулось дзижчання, а отже, вона йому відповіла. Вільям глянув на екран і промовив:

— Людям цікаво, що сталося, але теорій поки мінімум. Усе буде добре. У нас є виправдання — відклеїлись вії.

Я глянула на свій годинник.

— Щоб приклеїти вії, треба 15 хвилин?

— Навряд хтось із гостей унизу точно знає такі нюанси, тож можна відтягувати і до години. — Вільям пригладив невидиму для мене складку на штанах, а потім поправив свою червону краватку-метелик. — Ніколи не подумав би, що Деб злякається останньої миті. Значить, я знаю не все.

— Що вона там тобі шепотіла? — запитала я в нього.

Вільям уважно прислухався до шуму за дверима, намагаючись зрозуміти, це плач Дебори чи просто звуки нанесення макіяжу. За якусь мить він відповів:

— Ой, вона питала про справжнє кохання. Чи вірю я в нього? Чи воно триватиме вічно? Типові запитання перед весільною церемонією.

— І що ти відповів?

Тепер він подивився на мене своїм спокійним та впевненим виразом обличчя, — саме за це їх із моєю мамою вважали найкращою командою організаторів весіль у Лейкв'ю.

— Я сказав: «Звісно». Як мені працювати на такій роботі й не вірити? Кохання — це головне.

«Ого», — подумала я.

— І ти справді в це віриш?

Він здригнувся.

— О Боже, ні.

У цей момент відчинилися двері, а за ними з'явилася Дебора зі свіжим макіяжем, поверненими на місце накладними віями та в цілком бездоганній на вигляд сукні. Наречена нервово усміхнулася, і навіть коли я зробила те саме, осяйна усмішка Вільяма перекреслила будь-які думки про мій вираз обличчя.

— Маєш прекрасний вигляд, — промовив він. — Ну що, зробимо це.

Він простягнув їй руку і допоміг спуститися східцями вниз. За ними вийшла й візажистка, яка зітхнула достатньо голосно, аби я це почула, і полишила мене стояти в коридорі саму.

Внизу, у вестибюлі церкви, моя мама готувалася до весільної церемонії, поправляла бретелі на сукнях та лацкани піджаків, розпушувала букети й розправляла бутоньєрки. Я знову заглянула в передпокій, де тепер залишалася лише купа зім'ятих серветок. Поки поспішно їх прибирала, замислилась над тим, скільки ще наречених охоплювало те саме відчуття у цьому місці, коли вони стояли на порозі між своїм теперішнім та майбутнім, не зовсім готові зробити вирішальний крок. Я могла їм поспівчувати, але тільки до певної міри. Вони принаймні мали змогу вирішувати самі. А коли це робить хтось інший — отут можна і поплакати. Та залунала органна музика, отже, все починалося. Я зачинила двері й почала спускатися сходами.

Мама підняла своє вино.

— Я даю їм сім років. Досить довго, щоб народити декількох дітей і закрутити інтрижку ще з кимось.

— Цікаво, — відказав на це Вільям, підносячи свій келих угору і вивчаючи його якусь мить. Потім він мовив: — Я дам три. Жодних дітей. Але розлучення на дружніх умовах.

— Думаєш?

— Мені так здається. Вона дуже злякалася, ще й запитувала про справжнє кохання.

Мама замислилася.

— Зрозуміло. Мабуть, ти виграєш у цьому парі. Будьмо.

Вони цокнулися келихами, а потім знову відкинулися на спинки стільців і дещо урочисто надпили свої напої. Після кожного весілля, коли молодята покидали зал, а всі гості роз'їжджалися у власні домівки або в готелі, моя мама та Вільям проводили свій останній ритуал. Вони випивали по келиху, згадували головні події дня і робили ставки на шлюб наречених, яким допомогли влаштувати весілля. Точність, із якою ця парочка передбачала і результат, і тривалість стосунків, була надприродною. А ще, якщо чесно, трохи лякала.

Проте для мене справжнім випробуванням був момент від'їзду молодят. Він завжди доволі показовий. Усі збиралися довкола, аби провести новоспечену сім'ю. І ця мить сильно відрізнялася від офіційної церемонії, коли люди нервувалися і могли стримувати свої емоції. Святковий прийом — теж не те, адже він минав у такому хаосі, що й подробиць не згадати. Від'їжджаючи, молодята залишали позаду місяці планувань і думали вже тільки про спільні роки життя попереду. Ось чому я так уважно стежила за їхніми обличчями, помічаючи втому, сльози чи спалахи роздратування. У такі моменти я не укладала парі, а радше загадувала бажання. Мені завжди хотілось, щоб у кожної пари був хепіенд.

Звісно, клієнти ніколи не дізнаються про цю таємну завершальну традицію знаменитої на весь Лейкв'ю компанії «Весілля від Наталі Берретт», співпраця з якою була бажаною для такої кількості нещодавно заручених пар, що доводилося записуватися у чергу та платити великий завдаток, перш ніж навіть її розпочинати. Можливо, ціни за послуги мами та Вільяма досить високі, проте вони викладалися за ці суми сповна, а результати їхніх робіт наповнювали чотири товсті папки, обтягнені тисненою шкірою, які стояли у приймальній їхнього офісу. Кожна була переповнена світлинами втішених молодят, які одружувалися у будь-який доступний спосіб: босоніж на пляжі, на березі озера в офіційному вбранні, у виноробні, на вершині гори, на власному (і шикарно оформленому) задньому дворі. Це були і пишні святкування, і маленькі скромні вечірки. Більшість наречених — у білих сукнях із довгим шлейфом, але були й ті, хто надавав перевагу іншому кольору та довжині (що могло означати, що шлюб беруть вдруге або втретє). А різниця між

звичайним весіллям і тим, яке організовувала Наталі Берретт, була схожа на різницю між зоомагазином і цирком. Поки перший варіант — це лише одруження двох людей, то святкування за участі Вільяма і мами — незабутній досвід.

Весілля Дебори Белл, — політика компанії зобов'язувала називати всі заплановані події іменем нареченої, оскільки це більшою мірою був її день, — не виглядало для нас надто особливим. Церемонія відбулася в церкві, а прийом у бенкетній залі сусіднього готелю. Було п'ять дружок і п'ять дружб, хлопчик, який виносив персні, і дівчинка, яка розкидала пелюстки квітів. Проте, на відміну від багатьох інших, ця пара обрала живий виступ гурту (мама зазвичай надавала перевагу діджеєві: що менше людей, то менше проблем), а також аби вечерю подавали офіціанти (зараз усе частіше замовляли легку нарізку, шведський стіл та окремий солодкий стіл). Свято завершилося феєрверком, дедалі популярнішим запитом, який хоч і ставив яскраву крапку, але начисто спустошував гаманець замовників. Попри ранкову істерику, почервоніла та щаслива Дебора з широкою усмішкою на обличчі мчала до лімузіна, міцно вп'явшись у долоню свого новоспеченого чоловіка. Вмостившись в автівці, молодята відразу почали цілуватися, навіть не встигнувши зачинити дверцята, що явно не сподобалося преподобному. Але коли машина рушила, він уже промокав очі хустинкою, поки дружина гладила його по руці. *«Успіхів вам, — побажала я їм услід, коли задні фари зникли з поля зору. — Нехай у вас завжди будуть відповіді на найважливіші запитання одне одного».*

І тоді весілля закінчилося, принаймні для них. Не для нас. По-перше, треба було підбити підсумки і зробити ставки, а також оглянути залу в пошуках загублених речей, забутих весільних подарунків і гостей, які відімкнулися або ж були зайняті чимось іншим (вас здивує, до чого додумуються люди, бо мене це точно дивувало). Потім ми завантажували наші автівки планшетами та папками, швейними наборами, двостороннім скотчем, упаковками із серветками, запасними подовжувачами, зарядними до телефонів та антидепресантами (ага) і рушали врешті додому. Зазвичай у нас був рівно один день, щоб відновити сили. А потім ми поверталися в офіс і ставали перед величезною маминою дошкою, де вона обводила дату наступного весілля, і наша робота розпочиналася спочатку.

Попри постійні кпини мами і Вільяма на тему їхньої роботи, вони любили її. Для них вона була пристрасним захопленням, у якому ця парочка досягла чималих успіхів. Усе розпочалося задовго до того, як я подорослішала і почала підробляти з ними у літній період. У дитинстві я малювала в розмальовках за величезним маминим столом, поки вона обговорювала зі стривоженими нареченими списки гостей та план їх розсадження. Тепер мені можна було сидіти разом із ними і робити нотатки у своєму блокноті (звісно, зі шкіряною обкладинкою та гравіюванням «Весілля від Наталі Берретт»). Цей перехід завжди був очікуваним, навіть неминучим. Організація весіль була родинним бізнесом, а я — єдиним членом маминої сім'ї. Якщо не враховувати Вільяма, але він давно для нас як рідня.

Вони познайомилися шістнадцять років тому. Мій тато саме покинув нас, хоча мені виповнилося лише два роки. На той час батьки жили в лісовій хижці за десять миль від Лейкв'ю. Там вони розводили курей, вирощували органічні овочі в саду і виготовляли свічки із бджолиного воску, які продавали на місцевому фермерському ринку щовихідних. Мій тато, якому було лишень двадцять два, мав пишну бороду, рідко ходив взутим і працював над збіркою віршів на тему екології, написання якої розпочав іще задовго до мого зачаття. На рік молодша мама була затятою веганкою. Щовечора вона ходила в органічне кооперативне кафе неподалік, де обслуговувала столики, а у вільний час плела з вощених шнурів браслети, наповнені «енергією землі». Батьки познайомилися в кампусі університету під час протесту проти державної системи освіти, яка, схоже, здавалася їм «репресивною, жінконенависницькою, жорстокою щодо тварин та злою». Принаймні ці слова я прочитала на листівці, яку знайшла в захованій у закапелках маминої шафи коробці, де вона тримала всі ті речі, які в неї залишилися з попереднього життя (якщо не враховувати мене). Окрім листівки, там лежала досить огидна свічка з бджолиного воску, браслет зі шнурків, який слугував обручкою на її власному весіллі (що відбулося в багнюці під час якогось музичного фестивалю просто неба, а священником виступив їхній друг, який підписав свідоцтво про шлюб (воно теж у коробці) іменем «Король Вiii!»), а ще єдина фотографія батьків, босих і засмаглих, які стояли в саду із граблями. Тим часом маленька я, зовсім гола, сиділа на землі біля

маминих ніг і вивчала листок капусти. Моє оригінальне ім'я було поєднанням їхніх власних — Наталі та Луї. Отже, я стала Луною.

Коробка з речами у шафі здавалася надто малою для людини, яка колись мала такі серйозні переконання, і це завжди мене трохи засмучувало. Мама ж натомість згадувала про своє минуле тільки тоді, коли її клієнти запитували, чи справді *потрібно* витратити непристойну суму на весілля своєї мрії.

— Ну, я вийшла заміж у грязьовій ямі за чоловіка, який накачався галюциногенними грибами, — казала вона, — і, думаю, саме тому наші стосунки були приреченими від самого початку. Але це тільки мій досвід.

Потім вона робила паузу на кілька секунд, даючи своїм клієнтам спробувати уявити Наталі Берретт — завжди в дорогому, шитому на замовлення одязі, з бездоганною зачіскою й макіяжем, із вічно присутніми діамантовими сережками, каблучкою та ланцюжком — як неміту хіпі у поганому шлюбі. Їм це не вдавалось, але й не перешкоджало ставити підпис у потрібній графі контракту, сподіваючись, що їхня доля складеться інакше. Адже краще перестрахуватися, аніж шкодувати.

Насправді причиною розриву шлюбу моїх батьків була не грязьова яма чи несправжній священник, а мій тато. Після трьох років проживання посеред лісу, виготовлення свічок та «написання віршів» (мама стверджувала, що вона жодного разу не бачила, щоб він хоч щось писав на папері) йому набридли ці труднощі. Нічого дивного в цьому не було. Тато народився в Сан-Франциско, у сім'ї власника десятків розкішних автосалонів, тому не звик довго жити в таких умовах і вести господарство. Відтоді як батьки обмінялися клятвами, його власний тато, мій дід, пообіцяв, що якщо син залишить дружину, а згодом і дитину, то отримає власний дилерський центр «Порше». Мама й раніше вважала комерцію справжнім злом. А коли кохання всього її життя прийняло цю пропозицію, то особисто в цьому переконалася. За три роки, зовсім розірвавши із нами зв'язки, тато загинув у автокатастрофі. Я не пам'ятаю, щоб моя мама плакала чи бодай якось на це відреагувала, хоча, мабуть, просто приховувала свої емоції. Але мене ця ситуація не зачепила. Неможливо сумувати за тим, чого ніколи не знав.

А знала я маму і тільки її. Ми з нею не лише виглядали однаково — ті ж риси, темне волосся й оливкова шкіра, іноді здавалось, немов були однією й тією самою людиною. Мабуть, тому, що мамині батьки, заможна літня пара, також зреклися доньки після її одруження у грязьовій ямі, тож ми завжди були лише вдвох. Коли тато нас покинув, мама продала хижку в лісі, і ми переїхали у Лейкв'ю. Тут вона встигла попрацювати у кількох ресторанах, перш ніж отримала посаду продавчині у *Linens, Etc.*, мережевій крамниці з товарами для дому. Зовні це могло здатися дивним — ненавидіти торгівлю і працювати в магазині, де великий відсоток продажів припадав ще й на найбільш комерційне свято — весілля. Але їй треба було годувати дитину. До того ж колись мама сама була дебютанткою і ходила на заняття з етикету в кантрі-клуб. Можливо, цей світ і породив у неї огиду, та вона його добре знала. А невдовзі наречені, коли приходили в магазин, просили покликати саме маму, щоб вибрати фарфоровий посуд чи столове срібло.

За рік туди влаштувався Вільям. І на той час моя мама вже мала чималу кількість прихильниць. А коли навчала новачка всього, що знала, то незчулася, як вони з Вільямом стали найкращими друзями. Там, у задній частині крамниці, вони по кілька годин розмовляли з нареченими, вислуховували історії, — а частіше скарги, — щодо планування весіль. Тоді ця парочка дізналася про хороших і не дуже підрядників та поступово почала складати список телефонних номерів місцевих флористів, працівників кейтерингу та діджеїв, яких можна рекомендувати. Це переросло в те, що до них усе частіше зверталися по пораду стосовно планувань свят, а потім вони й самі організували кілька весіль. А тоді під час обідів чи посиденьок із келихом після роботи або за вечерею мама з Вільямом почали обговорювати спільний бізнес. І, уклавши договір про партнерство та позичивши у мами Вільяма гроші, заснували свою компанію.

Оскільки мама мала частку 51%, а Вільям — 49%, саме її ім'я красувалось на вивісці. Але на цьому юридичний бік, по суті, й закінчився. Тому що якою б лисячою корою не виявлялося весілля, вони завжди бралися до справи разом. Мама з Вільямом любили говорити одне одному та всім, хто їх слухав, що «вони здійснюють мрії людей», і це була правда. Втім, їхні здібності ніяк не допомагали влаштувати власне особисте життя. Після розриву з татом мама рідко

ходила на побачення, але якщо це й ставалося, її вибір падав на тих чоловіків, із якими вона точно не планувала серйозних стосунків — «щоб позбутися будь-яких ілюзій», як казала сама. Тим часом Вільям, який був свідомий щодо своєї орієнтації з восьми років, так і не встиг зустріти жодного чоловіка, здатного хоч трохи наблизитися до його високих стандартів. Однак цю проблему він розв'язував тим самим методом, що й мама, — обирав найменш ідеальний варіант, де не було жодного потенціалу на довготривалі стосунки. І мама, і Вільям стверджували, що справжнього кохання не існує, хоча весь їхній бізнес тримався саме на цій ілюзії. Тому навіщо витратити час на пошуки? До того ж вони мали одне одного.

Навіть дитиною я знала, що це ненормально. Але, на превеликий жаль, мама і Вільям мені ще змалечку прищепили ці категоричні та цинічні переконання щодо *романтики, вічності почуттів, кохання* та багатьох інших ключових слів цієї ж тематики. Це, м'яко кажучи, трохи спантеличувало. З одного боку, все моє життя оберталось довкола мрій про весілля, мене тягали на церемонії та в бенкетні зали, долучали до зустрічей і занурювали у кожную нестерпну дрібницю — від запрошень до прикрашання весільного торта. Але, опинившись подалі від клієнтів та роботи, я постійно слухала однакові коментарі, що все це обман, що хорошого партнера вже не зустріти і краще залишатися самотніми. Не дивно, що декілька років тому, коли моя найкраща подруга Джиллі раптом схилилася на хлопцях, мені не хотілось до цього долучатися. Я була чотирнадцятирічною дівчинкою, яка дивилася на світ з гіркотою розлученої жінки середнього віку, знову і знову повторюючи як мантру всі ті слова, що їй навіяли. «Ну, завжди будь готова, що він тебе розчарує», — казала я їй, похитуючи головою, поки Джиллі листувалася з якимось футболістом із сильною шиєю. Або попереджала: «Не давай йому того, що ще не готова втратити», коли вона з великим драматизмом розмірковувала, чи зізнатися хлопцеві, що він їй «подобається». Поки мої однолітки починали фліртувати, стоячи парами або у великих групах, я ж трималась віддалік, у прямому і переносному сенсі, немов якась зануда, що критикує кінцівки романтичних комедій або останній приспів пісні про любов. Зрештою, мене вчили найкращі. І тут немає моєї провини, але ця риса однаково дратувала.

Втім, торішнього літа, спекотної серпневої ночі, все змінилося. Нехай і на деякий час, але я *справді* повірила у кохання. А у підсумку мала одне з найбільш розбитих сердець. І, що ще гірше, мені нікого в цьому звинувачувати, крім себе самої. Якби ж я тільки пішла геть, двічі, а не раз відказавши «ні», і подалась додому, у власне ліжко, залишивши позаду все те безмежне небо, вкрите зорями, коли був такий шанс. Ох, ну що вже скажеш.

Моя мама допила рештки свого напою і відставила келих.

— Уже за північ, — зазначила вона, глянувши на годинник. — Ми готові рушати?

— Ще раз проглянемо все і можна, — відповів Вільям, встав і стріпав на собі костюм.

Зазвичай ми всі одягалися на заходи так, неначе самі були гостями, але скромними. Нашою метою було вписатися, але не *занадто*. Тут, як і в будь-якому бізнесі, важливо відчувати тонкий баланс.

— Луно, — сказав Вільям, — ти оглянь вестибюль та двір. Я перевірю все тут і у вбиральнях.

Я кивнула і рушила до виходу, перетинаючи майже порожню бенкетну залу, якщо не враховувати кількох офіціантів, які складали стільці та прибирали посуд. Лампи над головою тепер чудово освітлювали приміщення, тож можна було роздивитися пелюстки квітів та зібгані серветки, розкидані то тут, то там на підлозі, разом із кількома загубленими келихами та бляшанками з-під пива. Вестибюль тим часом майже спорожнів. Там стояв тільки один хлопець, який висунувся у напівпрочинені двері із сигарою в руці, прямісінько під знаком «КУРИТИ ЗАБОРОНЕНО».

Я вийшла крізь парадний вхід у прохолодну ніч. На стоянці теж було тихо і порожньо. Або я так думала, аж поки не попрямувала назад у приміщення і не помітила одну з дружок Дебори, високу темношкіру дівчину з косичками та пірсингом у носі — Маліку? Маліну? — яка стояла біля клумби. Вона тримала серветку в руці й промокала нею очі, а я вже не вперше задумалася, чому всі на весіллях такі емоційні. А сльози, немов якийсь вірус, ставали заразними.

Раптом дівчина різко підняла голову і побачила мене. Я звела брови, а вона лише сумно усміхнулась і похитала головою: моя допомога їй не потрібна. Бувають моменти, коли треба втручатися, і

моменти, коли слід залишити все так, як є. Я добре вивчила різницю між ними. Деякі люди люблять проявляти свій сум на публіці, але більшість хоче поплакати на самоті. І якщо моїм обов'язком не є протилежне, я дозволяю їм це.

Розділ 2

Знаєш, — промовила Джиллі з моєї гардеробної, — ця твоя робота справді псує все моє особисте життя.

— Ти завжди так кажеш, — відповіла їй я.

— І завжди цілком серйозно. — Із гардеробної долинув глухий удар, а потім щось упало. — Овва! Ця рожева справді без бретельок? Це так на тебе не схоже. Я приміряю. Кроуфорде, відвернись.

Я озирнулась на її десятирічного молодшого брата, який стояв біля мого столу і розглядав підручник з математики. Він поправив на носі окуляри, зітхнув і відвернувся від гардеробної. Тим часом я пересадила малесеньку сестричку Джиллі — Бін — на інше стегно, намагаючись витягнути своє пасмо волосся з її міцної хватки. А коли мені це вдалося, крихітка потерлася яснами об моє плече, залишаючи слинявий слід на рукаві сорочки. Оскільки обоє батьків Джиллі працювали і намагалися жонглювати своєю імперією фудтраків, візит подруги у мій дім ніколи не був обмежений лише нею.

— Добре, — оголосила вона за мить.

А потім вийшла з гардеробної у сарафані кавунового кольору, дещо замалому на неї. І з бретельками, наскільки я пам'ятала. Втім, подруга надавала перевагу тісним і коротким речам, які виділяли її пишні форми. І хоч такий стиль переважно мені не подобався, я захоплювалася тим, якою впевненою у своєму тілі почувалася Джиллі. Більшість дівчат у нашій школі постійно обговорювала дієти та розміри стегон, а моя найкраща подруга натомість завжди пливла проти течії. І це одна з мільйона інших рис, які я так обожнювала у Джиллі.

— Що скажеш?

— Що тут є бретельки, — зазначила я, підійшла до неї і витягла одну з них. — Бачиш?

Вона озирнулась через своє вкрите веснянками плече.

— Принаймні вони тоненькі. Дістанеш мені й другу?

Я виконала прохання подруги, а Бін спробувала вхопити сестру своїми пухкими пальчиками. Джиллі завжди приходила до мене в

одному вбранні, а виходила в іншому. В моїй гардеробній була ціла стійка з її одягом, який я склала точно так само, як власний, але подруга завжди ігнорувала його, заходячи в гардеробну.

— Тож щодо сьогоднішнього вечора, — мовила вона, пропхавши руку в бретельку, а потім поправивши свої великі груди у ліфі сарафана. Я в кращому разі носила чашечку С, а Джиллі — повноцінну D, тому подруга в моєму одязі виглядала надзвичайно ефектно. На відміну від мене. — Хлопці зустрінуть нас увечері в «Бендо» після виступу останнього гурту. Того, що «Катастрофа».

— «Блискуче або Катастрофічно», — поправила її я.

— Точно. — Джиллі повернулась до мене спиною, щоб я застібнула блискавку на сарафані. — Можеш приєднатися до нас після весілля. Сама казала, що сьогоднішнє закінчиться раніше, так?

— Ні. Я казала, що воно почнеться о шостій. А закінчиться о десятій або й пізніше.

— Ця сукня затісна, — промовив Кроуфорд своїм типовим монотонним голосом. Він розмовляв так іще змалечку, відколи вони з сім'єю переїхали у будинок позаду нашого, відділений лише вузьким струмочком між ділянками. У той час нам із Джиллі виповнилось по десять, Кроуфордові — два, а близнят і Бін узагалі ще не було. Батьки подруги ставилися серйозно не лише до своєї роботи, а й до продовження роду.

— Не хвилюйся за мене. Читай свою книжку, — відповіла братові Джиллі й припідняла в ліфі свої груди.

— Це книжка Луни, — буркнув він і перегорнув сторінку. — І Бін пора змінити підгузок.

То от звідки запах. Кроуфорд, до божевілля розумний і водночас відлюдькуватий хлопчик, завжди був на крок попереду решти. Джиллі мовчки забрала у мене Бін, посадила її на підлогу й простягнула сестричці один зі своїх браслетів, щоб та мала об що почухати свої ясна. А потім знову заговорила:

— Досить уже відмазок, гаразд? — звернулась вона до мене. — Майже рік минув. Час виходити в люди. Не можна вічно ховатися за роботою.

— А «виходити в люди» — це у брудний і просмерділий клуб?

— У цьому конкретному випадку — так.

— Мікроби спричиняють віруси, — висловив думку Кроуфорд. — А віруси зумовлюють хвороби.

— Просто прийди послухай музику. Сходимо на декілька вечірок, — впрошувала мене Джиллі, а Бін тим часом поповзла під моє ліжко. — Буде весело. Обіцяю.

— Чекай хвилю. Ти нічого не казала про вечірку. А про вечірки у множині — й поготів.

Подруга голосно видихнула, навіть не вдихнувши перед тим.

— Луно, — промовила вона і взяла мене за обидві руки. — Я твоя найкраща подруга. Я знаю, що ти пережила і чому боїшся. Але ми ще молоді. Попереду в нас ціле життя. Це ж таке щастя, правда? Не марнуй його.

Такою була Джиллі. У багатьох сенсах моя подруга поводитись надмірно. Велика, голосна, енергійна дівчина, яку анітрохи не хвилювало, що про неї думали інші. Вона завжди тягала за собою щонайменше двох членів своєї сім'ї, привласнювала мій одяг і була одержима знайти мені нового хлопця, навіть попри те — особливо через те, — що я цього не хотіла. І все ж, незважаючи на фрустрацію, що її спровокувало все це, та наші цілком полярні особистості, часом Джиллі могла сказати щось подібне цілком щиро, прямо і, чорт, правдиво. Її сердечність, хоч інколи й помилкова у певних ситуаціях, завжди витісняла будь-які недоліки подруги. Таке щастя, ага.

— Я постараюся приїхати до вас, — сказала я їй.

— Це все, про що я прошу. — Вона нахилилась уперед і наспіх поцілувала мене у щоку. Цієї ж миті дзенькнув телефон. Подруга витягла його зі свого ліфа — улюбленого місця для зберігання речей — і зиркнула на екран. — Близнят треба відвезти на гімнастику. Я зовсім забула.

— Ненавиджу гімнастику, — заявив Кроуфорд. — Увесь зал тхне килимками та ногами.

— Він каже правду, — констатувала Джиллі, знову обдивляючись себе у дзеркалі. Потім вона озирнулась на гардеробну і звела вгору брови. — Чекай, це що, нові босоніжки — там, позаду? Потримай телефон! Я якраз зробила собі педикюр.

Із цими словами подруга ковзнула повз мене й, оминувши ряд зі щоденним взуттям, кинулась у задній кут гардеробної до пари

чорних босоніжок із тоненькими ремінцями та застібкою у формі золотого кільця, які я взувала лише раз. Одного погляду на те, як вони звисають з її руки, вистачило, щоб моє серце стислося в грудях.

— Ні, — промовила я різкіше і жорсткіше, ніж прагнула. — Не ці.

Джиллі глянула вниз на босоніжки, а потім на місце, де вони лежали, відділені від решти. Минула мить, і подруга все зрозуміла, а потім тихо поклала босоніжки назад.

— О, точно, — мовила вона. — Вибач.

Я нічого не відповіла, лише намагалася опанувати себе — чому це досі так важко? — а подруга тим часом схилилась по Бін. Поки вона її підіймала, я відчула на собі погляд Кроуфорда. Він дивився на мене з тим самим похмурим виразом обличчя, що й завжди. І хоч хлопчик — досі лише дитина, яка нічого не розуміла, мені однаково захотілось відвернутися.

За кілька хвилин уся їхня сімейка покинула мій дім зі звичним гулом, пов'язаним зі зміною місцеперебування: Бін верещала, а Джиллі та Кроуфорд сперечалися, спускаючись униз сходами. Коли вони вийшли на задній двір, подруга глянула вгору на моє вікно і помахала рукою на прощання. Я махнула у відповідь і споглядала, як сімейство попростувало газоном додому. Джиллі з легкістю перестрибнула струмок навіть попри те, що й досі несла на руках Бін, а Кроуфорд натомість зупинився, нахилився і почав уважно розглядати щось у воді. За мить моя подружка прокричала братові, щоб той поквапився, і він рушив за нею.

Моя кімната знову стала по-особливому тихою, що завжди траплялось, коли Бейкери покидали наш дім. Витримати все це сімейство було, звичайно, непросто, але я й уявити не могла свого життя, якби вони не оселилися у сусідстві. У моєму домі панували чистота і тиша. Ми з мамою підтримували порядок. Але знаючи, що в сусідів від першого ж дня їхнього приїзду процвітає постійний хаос, я відчувала певний спокій. Усі ми інколи прагнемо загубитися в натовпі.

Втім, тепер я опинилася на самоті і рушила у гардеробну. Там, у маленькому й темному приміщенні, підняла один із пари чорних босоніжок, а за ним і другий. Потім поклала їх на місце — у куток під чорною сукнею, яку теж одягала лише раз. Ці речі більше не здавалися

мені моїми, радше якоїсь іншої дівчини з минулого. Поза тим я однаково не могла їх позбутися. Поки не могла.

* * *

— Як же я люблю третє весілля, — радісно промовив Вільям, поки ми стояли біля басейну в заміському клубі та спостерігали за тим, як гості займають свої місця. — Усі такі розслаблені. Думаю, нам варто спеціалізуватися саме на них, зайняти цю ринкову нішу.

— От тільки трапляються вони надто рідко, — відказала на це мама, яка завжди дивилась на все тверезо. — До того ж ти б проґавив можливість заспокоювати юних нервових наречених. А це було б марним гаєнням твого таланту.

— Це правда, — погодився Вільям, не зводячи очей з літнього чоловіка у вузькому костюмі. Той якраз намірився сісти на один зі стільців у передньому ряду, призначених для членів родини.

Вільям був найбільш уважною людиною, яку я знала. Він нагадував мені kota, що будь-якої миті здатен накинутися на свою жертву. Я раптом усвідомила, що затамувала в напруженні подих, але тут чоловіка в костюмі схопила за лікоть його дружина і потягла до дальніх рядів.

— До речі, щодо юних наречених, — мовив далі Вільям. — Я розмовляв із Бі, і вона підтвердила, що прийде зранку в понеділок обговорити все стосовно організації її весілля.

Моя мама голосно зітхнула.

— Вільяме, ти ж знаєш, що я ненавиджу працювати у поспіху.

— Але весілля в серпні. А зараз квітень.

— *Кінець* квітня, — заперечила мама. — І ще б навіть нічого, якби це було третє весілля. Але це не так. Ми говоримо про пару з вищого світу, яка звикла до якісного обслуговування, а отже, планування такого заходу нам треба було розпочинати ще рік тому.

— Ти забуваєш, що в нас на це буде величезний бюджет, — зазначив Вільям.

— Гроші вирішують не все. — Я зачекала мить, адже знала, що мама скаже наступним. І ось: — Душевного спокою за них не купиш.

— Ці б купили, якби можна було.

Парочка знову затихла, коли ще один гість рушив до переднього ряду. Ще кілька хвилин, і Вільям дістане свої наперед підготовлені картки «ЗАРЕЗЕРВОВАНО» (написані його гарним каліграфічним почерком, який вважали офіційним для «Весіль від Наталі Берретт») та розмістить їх на сидіннях. Зазвичай він тягнув із цим до останнього, прагнучи уникнути зайвих речей у залі, навіть якщо це й охайні картки з написами. Але, згідно зі ще однією маминою мантрою, ніколи не варто недооцінювати людську тупість.

— Двадцять хвилин, — мовила вона, глянувши на годинник. — Розклади кілька карток, щоб нам не довелося влаштовувати розбірки. Луно, візьмеш на себе ПЗР?

Я кивнула і вийняла свій мобільний, аби вдруге перевірити, що він на беззвучному режимі. Мені часто доводилось відповідати за правий задній ряд на подібних подіях, адже саме звідти починався урочистий вихід. Такою була наша тристороння схема організації: мама запускала весільну процесію, я стежила за проходом, а Вільям займав місце попереду. Звідти він готувався кидатися в бій, якщо хтось раптом знепритомніє, впустить обручки або ж узагалі про них забуде, чи на випадок, якщо дівчатка-квіткарки або хлопчики з обручками влаштують істерику посеред церемонії. (Таке траплялося часто, а от усе нараз лише на одному заході, який відтоді отримав просту назву — катастрофа.)

Так ми розійшлися, і кожен зайняв свою позицію. Цю подію — весілля Ів Літл — наша команда готувала впродовж останніх дев'яти місяців, і Вільям мав рацію: відбувалася вона доволі спокійно. Наречений було за п'ятдесят, а нареченому — за сімдесят. Грошей вони мали багато, а побажань мало. Головне було організувати церемонію в замиському клубі «Лейкв'ю», де колись на тенісному корті ця парочка й познайомилась. Клуб узяв на себе їжу, а музику — наш улюблений діджей. Очікували, що весілля закінчиться рівно о десятій вечора.

Єдиної незручності нам завдала дочка нареченої Беатріс. Кілька тижнів тому вона заручилася і раптом вирішила, що теж хоче, аби свято їй улаштувала компанія «Весілля від Наталі Берретт». Усе ускладнював той факт, що Беатріс зі своїм нареченим прагнули одружитися у другій половині серпня, перш ніж вирушити в інший кінець країни наприкінці літа. Там вони проходилимуть медичну ординатуру. Тому організовувати весілля доведеться поспіхом.

Зазвичай, зважаючи на список очікування та одержимість мами все контролювати, ми не бралися до негайних заходів. Втім, з Ів Літтл було так легко, і вони витратили стільки грошей, що Вільям таки здався. А це вже, ну, сорок відсотків успіху.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ